

2020-02-26

500-8566-19

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljösanktionsavgifter

Ert dnr M2019/02091/R

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Hallands län har ingenting att invända mot de föreslagna ändringarna i svensk lagstiftning för att genomföra de ändringar om krav på rapportering som följer av de angivna ändringsdirektiven. Länsstyrelsens invändningar rörande det tidigare, i ”PM Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet”, föreslagna frivalet och mot en av de föreslagna bestämmelserna om miljösanktionsavgift samt några övriga noteringar framgår nedan.

2 kap. Författningsförslag

2.1 Förslag om ändring i miljöbalken och 2.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter

Länsstyrelsen noterar att den föreslagna bestämmelsen om miljösanktionsavgift, vid en överträdelse av 53 § avfallsförordningen, har ett vidare tillämpningsområde än straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 p. miljöbalken. Den rör lämnande av avfall till varje mottagare som inte är behörig, inte bara till transportörer. Länsstyrelsen är tveksam till att miljösanktionsavgift är en lämplig och effektiv sanktionsåtgärd vid en överträdelse av 53 § avfallsförordningen.

Regeringen har i prop. 1997/98:45 understrukit att ett väl fungerande sanktionssystem är ett väsentligt led i en reglering som ska kunna utgöra ett effektivt värn för vår miljö. Länsstyrelsen ser en risk att de föreslagna förändringarna leder till en försvagning av sanktionssystemet.

Länsstyrelsen tolkar den föreslagna bestämmelsen om miljösanktionsavgift som att det behöver vara klarlagt vem avfallet har lämnats till innan beslut om miljösanktionsavgift kan fattas. Vid scenarier då dokumentationen i verksamhetens egenkontroll är bristfällig krävs sannolikt ett visst utredningsarbete från tillsynsmyndighetens sida för att konstatera att avfall har lämnats till obehörig mottagare och vem avfallet har lämnats till. Om det inom ramen för tillsynen inte kan klarläggas vem som har tagit emot avfallet, kan länsstyrelsen inte se att det finns utrymme att besluta om miljösanktionsavgift. Det kommer då inte heller att finnas en känd mottagare av avfallet som tillsynsmyndigheten kan anmäla till Polis- eller Åklagarmyndigheten för brottsmisstanke. Vad gäller den nu gällande straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 p. miljöbalken är det tillräckligt att tillsynsmyndigheten har en misstanke om överträdelse av 53 § avfalls-

2020-02-26

500-8566-19

förordningen för att bestämmelsen i 26 kap. 2 §, om anmälan till Polis- eller Åklagarmyndigheten, ska bli tillämplig.

En anmälan till Polis-/Åklagarmyndigheten om misstanke om straffbar överträdelse torde, utöver utredning av den som misstänks ha lämnat avfall till obehörig mottagare, leda till utredning av den som olagligen har tagit emot avfallet. Länsstyrelsen ser att denna följd effekt går förlorad om straffbestämmelsen byts mot miljö sanktionsavgift.

Länsstyrelsen anser att straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 p. miljöbalken, efter viss ändring i formuleringen bör kvarstå men att utformningen bör ändras något för att korrespondera med den föreslagna utformningen av 53 § avfallsförordningen i ”PM Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet”. Formuleringen bör ändras från

”Till böter döms den som med uppsåt eller av oaksamhet bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 15 kap. 30 § genom att för transport lämna annat avfall än hushållsavfall till den som inte har det tillstånd som krävs för en sådan transport.”

till

”Till böter döms den som med uppsåt eller av oaksamhet bryter mot en bestämmelse som regeringen har meddelat med stöd av 15 kap. 30 § genom att lämna avfall, som har uppkommit eller hanterats i en yrkesmässig verksamhet eller producerats i eller i samband med sådan verksamhet, för behandling eller annan hantering till någon annan än kommunen eller den som kommunen har anlitat och som inte har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen.”

2.2 Förslag till ändring i avfallsförordningen (2011:297)

Vad gäller de föreslagna bestämmelserna i 59 c och 59 d §§ avfallsförordningen (59 c i den del den rör frivalet) hänvisar länsstyrelsen till yttrande i dnr. M2019/01776/R, i vilket Länsstyrelsen avstyrker frivalet. Av den nu aktuella promemorian framgår att utnyttjande av frivalet även för med sig rapporteringskrav som medför extra administrativ börda för både berörda verksamhetsutövare och kommuner.

2.7 Förslag till ändring i förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljö sanktionsavgifter

Länsstyrelsen undrar vilka överväganden som har gjorts gällande vilka bestämmelser som ska vara kopplade till en miljö sanktionsavgift med anledning av att överträdelse av 57 a § medför miljö sanktionsavgift men inte överträdelse av 54 g § avfallsförordningen.

17 kap. Författningskommentar

17.7 Förslaget till förordningen om ändring i förordningen (2012:259) om miljö sanktionsavgifter

Första stycket bör ändras så att de överstrukna orden i första stycket tas bort enligt nedan. Det medför formuleringar som är konsekvent med formuleringarna i övriga författningskommentarer som rör förordningen (20102:259) om miljö sanktionsavgifter.

”Paragrafen, som är ny, innebär att det införs en miljö sanktionsavgift i fråga om skyldigheten enligt 53 § avfallsförordningen för den som lämnar avfall, som har hanterats i en yrkesmässig verksamhet eller producerats i eller i samband med

2020-02-26

500-8566-19

en sådan verksamhet, att ~~inte~~ lämna avfallet för behandling eller annan hantering till någon som ~~inte~~ har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Paragrafen genomför artikel 36 i avfallsdirektivet.”

I detta ärende har förutom beslutande länsråd Jörgen Peters och föredragande miljöhandläggare Lotta Schurmann, även miljövårdsdirektör Per Leander deltagit.

Jörgen Peters

Lotta Schurmann

Detta yttrande har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bifogas

Bilaga ”Bestämmelser”

Kopia

ida.edwertz@regeringskansliet.se

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bestämmelser

2.1 Förslag om ändring i miljöbalken och 2.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

Gällande bestämmelser

29 kap. 9 § 15p miljöbalken

Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 15 kap. 30 § genom att för transport lämna avfall till den som inte har det tillstånd som krävs för en sådan transport.

53 § avfallsförordningen (2011:297)

För att få lämna avfall som har uppkommit eller hanterats i en yrkesmässig verksamhet till någon annan krävs att

1. den som tar emot avfallet för behandling eller annan hantering har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen, och
2. den som lämnar avfallet har kontrollerat att kravet i 1 är uppfyllt.

Första stycket 2 gäller inte för avfall som lämnas till kommunen eller den som kommunen har anlitat.

Föreslagna bestämmelser

11 kap. 8 b § förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

För en överträdelse av 53 § avfallsförordningen (2011:297) genom att lämna avfall till någon annan än kommunen eller den som kommunen har anlitat och som inte har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen ska en miljöstraffavgift betalas med 30 000 kronor.

53 § avfallsförordningen (enligt förslag i ”PM Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet”

För att få lämna avfall, som har hanterats i en yrkesmässig verksamhet eller producerats i eller i samband med en sådan verksamhet, till någon annan krävs att

1. den som tar emot avfallet för behandling eller annan hantering har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen, och
2. den som lämnar avfallet har kontrollerat att kravet i 1 är uppfyllt.

Första stycket 2 gäller inte för avfall som lämnas till kommunen eller den som kommunen har anlitat.

2.2 Förslag till ändring i avfallsförordningen (2011:297)

Föreslagna bestämmelser

59 c avfallsförordningen

Den som yrkesmässigt samlar in kommunalt avfall ska senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till kommunen om den mängd sådant avfall som insamlaren har samlat in i kommunen under föregående kalenderår.

Första stycket gäller inte avfall som omfattas av förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper, förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar eller förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.

59 d avfallsförordningen

Den som producerar kommunalt avfall som omfattas av ett frival enligt 62 a §4 ska senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till kommunen om den mängd sådant avfall som verksamhetsutövaren under föregående kalenderår själv har behandlat eller transporterat bort för behandling.

Första stycket gäller inte avfall som omfattas av förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper, förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar eller förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning

2.7 Förslag till ändring i förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöskattavgifter

Föreslagna bestämmelser

54 g § avfallsförordningen

Den som från Sverige transporterar kommunalt avfall eller sådant icke-farligt bygg- och rivningsavfall som består av annat än naturligt förekommande material som omfattas av avfallstyp 17 05 04 i bilaga 4, ska senast den 31 mars varje år till Naturvårdsverket lämna uppgifter om

1. den mängd avfall som har transporterats till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),
2. den mängd avfall som har exporterats till ett land utanför EES, och
3. hur det avfall som avses i 1 och 2 har behandlats. Uppgifter om mängder ska anges i vikt och avse föregående kalenderår.

Första stycket gäller inte avfall som omfattas av förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar eller förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.

57 a § avfallsförordningen (2011:297) (föreslagen i Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag

2020-02-26

500-8566-19

De uppgifter som ska antecknas enligt 54–54 e §§ ska i direkt anslutning till antecknandet lämnas digitalt till Naturvårdsverkets avfallsregister som avses i 57 § Rättsliga förutsättningar för en ändamålsenlig avfallsstatistik och en digital lösning för spårbarhet av farligt avfall.

8 c § förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

För en överträdelse av 57 a § avfallsförordningen (2011:927)3 genom att vara försenad med att lämna de uppgifter som ska antecknas enligt 54–54 e §§4 samma förordning till Naturvårdsverkets avfallsregister ska en miljöstraffavgift betalas med 5 000 kronor.